ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ UPSC/KAS ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿನಡೆಸಲು ರಚಿಸಿರುವಂತಹ ವೆಬ್ ಸೈಟ್

KAS PT 2020 Exclusive

POLITY

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

http://www.nammaiasacademy.com

DOWNLOAD OUR ANDROID MOBILE APP

http://www.nammaiasacademy.com/download-app

CONTENTS

1. CAA ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಕೇರಳ 3

2. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನೋಂದಣಿ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 3

3. ಸಂಸದರ ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ (SAGY- SAANSAD ADARSH GRAM YOJANA).........5

4. ವಲಯ ಮಂಡಳಿಗಳು 6

5. ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ (CURATIVE PETITION)...7

6. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಲಘು ವ್ಯಾಪರಿ ಮನ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ 8

7. ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 10

8. ಸಂವಿಧಾನದ 131 ನೇ ವಿಧಿ 11

9. ಕೇಂದ್ರ ದತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (CARA) 12

10. ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರೇಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 13

11. ಬ್ರೂ-ರೇಂಗ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ14

12. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ’ ಭಾಷೆ..................................15

13. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು.................................16

14. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂಚ್ಯಂಕ -2019 18

15. ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನಿಗೆ ಗಡುವು ಸಲ್ಲದು- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ (ANTICIPATORY BAIL).....19

16. ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು.......................21

17. ಜೈಲು ಸುಧಾರಣ ವರದಿ..........................22

18. ಮೀಸಲು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಲ್ಲ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 23

19. ಎಸ್ ಸಿ/ಎಸ್ ಟಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 24

20. ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆ......................26

21. ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ.....................27

22. ಭಾರತದ 22 ನೇ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗ 29

23. ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಕಮಾಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್' ನೀಡಿ; ಸುಪ್ರೀಂ ಆದೇಶ.....30

24. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ್ರೋಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು......32

25. ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ (ಎಡಿಆರ್) ..33

26. ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ (INNER LINE PERMIT)..34

27. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯ 35

28. ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದರ ಅಮಾನತು...........37

29. ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ 38

30. ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 39

31. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆ ಆಧರಿತ ಮೀಸಲು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್41

32. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಸ್ಕ್, ಸ್ಯಾನಿಟೈಜರ್ 41

33. ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS)....................................42

34. ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ನಿಧಿ (ಡಿಎಂಎಫ್) ..43

35. ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿಕೆ(ADJOURNMENT SINE DIE).......................44

36. ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ಉದ್ಯೋಗ: ನಿಯಮಾವಳಿ ರೂಪಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ...........................45

37. ಬೆಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಘಟಕ (ಪಿಎಂಆರ್‌ಯು)..46

38. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎ)....47

39. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ...............................48

40. ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ-ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್.................49

41.ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ 'ಅಧಿಕಾರ' ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಿದೆ- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 50

42. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ (NALSA) 51

43. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲಾ ಯೋಜನೆ 52

44. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗಷ್ಟೇ ಮೀಸಲಾತಿ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 53

45. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು 54

46. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ನೀಟ್ ಅನ್ವಯ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್...........................56

47. ಒನ್ ನೇಷನ್-ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್..........57

48. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು..........57

49. ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 59

50. ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 4-ಜಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವೆ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನಕಾರ.........60

51.ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾಯ್ದೆ-1979 61

52. ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಯಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ 62

53. ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ 63

54. ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಕಚೇರಿ 64

55. ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಯುಎಎಸ್) ಯ ಕರಡು ನಿಯಮ -2020.......................................65

56. ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಎಫ್ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಟ್ಟಿ-2020 66

57. ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಲ್ಲ - ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 67

58. ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ 67

59. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಜೆಎವೈ) 68

60. ಮತಪತ್ರದ ರಹಸ್ಯ ಕುರಿತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ 66

1. CAA ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಕೇರಳ

ಏಕೆ?

- ✓ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ, **ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯು (CAA)**ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಹಾಗು ಈ **ಕಾಯಿದೆಯು ಜಾತ್ಯತೀತತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ.**

ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ -2019 ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು 1955 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೌರತ್ವ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದ್ದು, **ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಹಿಂದೂಗಳು, ಸಿಖ್ಖರು, ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು** ಹೊಂದಿದೆ. ಆ ಆರು ಧರ್ಮದವರು **ಭಾರತಕ್ಕೆ 31 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2014 ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ,** ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯ ಪೌರತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು.
- ✓ ಈ **ಕಾಯಿದೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅದು ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
- ✓ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಪೌರತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಂದರೆ, **ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕಳೆದ 12 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ 14 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 11 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು, ಮೂರು ದೇಶಗಳ,ಆರು ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ 11 ವರ್ಷದ** ಅಗತ್ಯವನ್ನು **ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಡಿಲಿಸುತ್ತದೆ.**

2. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನೋಂದಣಿ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (PPRTMS- POLITICAL PARTIES REGISTRATION TRACKING MANAGEMENT SYSTEM)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು **ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.ಅದನ್ನು**

ಪಿಪಿಆರ್‌ಟಿಎಂಎಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

- ✓ ಪಿಪಿಆರ್‌ಟಿಎಂಎಸ್‌ನಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ, **2020** ರ ಜನವರಿ **1** ರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ನೋಂದಣಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಅವನ / ಅವಳ ಅರ್ಜಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮತ್ತು ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ✓ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಾಯ್ದೆ, **1951** ರ ಸೆಕ್ಷನ್ **29A** ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1951 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 29A ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ?

- ✓ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷವು ರಚನೆಯಾದ **30** ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ, ಒಂದು ಪಕ್ಷವು " ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ " ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ✓ ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಥವಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವು ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 6% ರಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.
- ✓ ಜತೆಗೆ ಕಳೆದ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 4 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿರಬೇಕು.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ, ಒಂದು ಪಕ್ಷವು " ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ " ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ✓ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮತದಾನದ ಶೇ. 6ರಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿರಬೇಕು.
- ✓ ಒಟ್ಟು ಮತದಾನದ ಶೇ. 6 ರಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸಂಸದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ✓ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವರು ಶಾಸಕರನ್ನು ಅಥವಾ ಶೇ.3 ರಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

3. ಸಂಸದರ ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ (SAGY-SAANSAD ADARSH GRAM YOJANA)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಒಟ್ಟು 790 ಸಂಸದರಲ್ಲಿ (ಚುನಾಯಿತ ಮತ್ತು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂಸದರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ) ಸಂಸದರ ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯ 4 ನೇ ಹಂತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 252 ಮಂದಿ ಸಂಸದರು ಮಾತ್ರ** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸದರ ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಜೈ ಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು **2014 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 11** ರಂದು ಈ **ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.**
- ✓ ಪ್ರತಿ ಸಂಸದರೂ **ತನ್ನ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯ ಸ್ವಂತ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗ್ರಾಮವೊಂದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ದತ್ತು ಪಡೆಯಬಹುದು.** ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ 3ರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 1ರಿಂದ 3 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸದರು **2019 ರ ವೇಳೆಗೆ ತಲಾ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 2024 ರ ವೇಳೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು .**
- ✓ ಪ್ರತಿ ಸಂಸದರೂ 2016ರೊಳಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ, 2017ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು, 2018ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸೇರಿ- ಒಟ್ಟು 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಲಾ ಮೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು.
- ✓ **ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿಲ್ಲ.** ಬದಲಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳ ನೆರವು, ಸಂಸದರು **ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರ ನಿಧಿ ಸೇರಿದಂತೆ (MPLADS) ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ತಾವು ದತ್ತು ಪಡೆದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು.**

- ✓ **ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ, ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 1,753 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ,**

ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆ ?

- ✓ **ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ** : ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲ ಘಟಕ.
- ✓ **ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದರು** : ಅವರ / ಅವಳ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸಂಸದರು** : ಅವನು / ಅವಳು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂಸದರು**: ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

4. ವಲಯ ಮಂಡಳಿಗಳು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯ 25 ನೇ ಸಭೆ 2020 ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯವು ಈ ಬಾರಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ** .
- ✓ ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯು ಗೋವಾ, ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ದಮನ್ ಮತ್ತು ಡಿಯು, ಮತ್ತು ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ ಹವೇಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವಲಯ ಮಂಡಳಿಗಳು ಎಂದರೇನು?

- ✓ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು **ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಕಾಯ್ದೆ 1956ರ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ** ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು **ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು** ಈ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಅವು ಕೇವಲ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು**.
- ✓ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತವನ್ನು **ಐದು ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ತರ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ, ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ, ಪೂರ್ವ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ.**
- ✓ **ಉತ್ತರ ವಲಯ ಮಂಡಳಿ** – ಹರಿಯಾಣ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು

ಕಾಶ್ಮೀರ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಚಂಡೀಗಢ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ✓ **ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯು** ಛತ್ತೀಸ್ ಗಡ ,ಉತ್ತರಾಖಂಡ್, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ .
- ✓ **ಪೂರ್ವ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯು** ಬಿಹಾರ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯು** ಗೋವಾ , ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ದಮನ್ & ದಿಯು ಮತ್ತು ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ ಹವೇಲಿಯ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ ಮಂಡಳಿಯು** ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ಪುದುಚೇರಿ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ

ಸಂಯೋಜನೆ:

- ✓ **ಅಧ್ಯಕ್ಷರು** – ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ✓ **ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು** – ಪ್ರತಿ ವಲಯದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯಿರುವರು.
- ✓ **ಸದಸ್ಯರು**– ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಇನ್ನಿತರ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

5. ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ (CURATIVE PETITION)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ನಿರ್ಭಯಾ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಇಬ್ಬರು ಅಪರಾಧಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ **ಭಾರತದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮ ಆದೇಶ ಬಂದ ನಂತರ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಅರ್ಜಿಯ ತೀರ್ಪು ಹೊರ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಈ ಪಿಟಿಷನ್**

ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಪರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ✓ **'ರೂಪಾ ಅಶೋಕ್ ಹುರ್ರಾ vs ಅಶೋಕ್ ಹುರ್ರಾ ಮತ್ತು ಇತರರು (2002)'** ಪ್ರಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚಾಲ್ತಿಗೆ ತಂದಿತು.
- ✓ **ತನ್ನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ** ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತನಗಿರುವ ಅಂತರ್ಗತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ತನ್ನದೇ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಹಾರಕ ಅರ್ಜಿ ಎಂದು ಕರೆಯಿತು.

IAS/KAS ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಗಡ

ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- ✓ ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಅತೀ ಹಿರಿಯ ಮೂವರು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಈ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.**
- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 137ರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.** ಅಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

6. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಲಘು ವ್ಯಾಪರಿ ಮನ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಲಘು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಅಂಗಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಗೊಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಲಘು ವ್ಯಪಾರಿ ಮನ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ **ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.**
- ✓ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಕೇವಲ 25,000 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- ✓ **ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾರೂ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.**
- ✓ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ನೋಂದಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.**

ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

- ✓ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು **40** ಮತ್ತು **55** ರ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಈ ಯೋಜನೆಯು **40** ರಿಂದ **55** ರ ನಡುವಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, **30** ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು **3000** ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪಿಂಚಣಿಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ .

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಲಘು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಇದನ್ನು ಜುಲೈ, **2019** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ ಇದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆ ಆಧಾರಿತ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.
- ✓ ಲೈಫ್ ಇನ್ಶುರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಎಲ್ಐಸಿ) ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪಿಂಚಣಿ ನಿಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕವಾಗಿದೆ.
- ✓ **18-40** ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು 60 ವರ್ಷ ದಾಟಿದ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಕನಿಷ್ಠ 3,000 ರೂ. ಪಿಂಚಣಿಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಅವರು ದಾಖಲಾತಿ ಸಮಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಪಡೆಯಲು 60 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಯೋಜನೆಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಹಣವನ್ನು ಚಂದಾದಾರರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನೇರವಾಗಿ ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈ ಯೋಜನೆ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ.**

ಅರ್ಹತೆ:

- ✓ **1.5 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್ಟಿ) ವಹಿವಾಟು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ**
- ✓ **ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿ 18-40 ವರ್ಷಗಳು.**
- ✓ ಇನ್ನು 18 ರಿಂದ 40 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ **ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವವರಾಗಿರಬಾರದು**. ಇಎಸ್ ಐ,

ಇಪಿಎಫ್, ಎನ್ ಪಿಎಸ್, ಪಿಎಂಎಸ್ ವೈಎಂ, **ಪಿಎಂಕೆಎಂವೈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರಬಾರದು**. ಅಂತಹವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

7. ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ನಾಗರಿಕನ ಹಕ್ಕು ಮಾನವ ಹಕ್ಕು** ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.
- ✓ ಈ **ಪ್ರಕರಣವು 80 ವರ್ಷದ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಅವರ 3.34 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರವು 1967 ರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು**.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಏನು ಹೇಳಿದೆ?

- ✓ **ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ವಾಧೀನದ ಸಿದ್ಧಾಂತ**- ಸರಕಾರವು ನಾಗರಿಕನ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಂತರ 'ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ವಾಧೀನ' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ✓ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾದೀನ ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದನ್ನು ತನ್ನದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ✓ ವಿಧಿ 300 ಎ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾದೀನ ಪಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ವಾಧೀನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದರೇನು ?

- ✓ ಇದು ಕಾನೂನು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೊಬ್ಬರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ವಾಸಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಪಡೆಯಲು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ತಿಯ ಮೂಲ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕನಿಷ್ಠ 12 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮಾಲೀಕನಾಗುತ್ತಾನೆ**.

Back TO Basics

- ✓ ಖಾಸಗಿ **ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಂವಿಧಾನದ 31 ನೇ ವಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿತ್ತು**.

- ನಂತರ **1978 ರ 44 ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ತಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು.**
- ಸಂವಿಧಾನದ **ವಿಧಿ 300 ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.**
- **ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈಗ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಥವಾ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.**

8. ಸಂವಿಧಾನದ 131 ನೇ ವಿಧಿ

ಸುದ್ದಿ

- **ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ವಿರುದ್ಧ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಸಂವಿಧಾನದ 131 ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಕೇರಳ.**
- ಮೂಲ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ 131 ನೇ ವಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- **ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ SCಗೆ "ಮೂಲ" ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ**
- ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನಿನ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು 131 ನೇ ವಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಮನ್ವಯ ನ್ಯಾಯಪೀಠಗಳು ಎರಡು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀಡಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ .
- **2012 ರಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಪು -** ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್131 ನೇ ವಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತ್ತು .
- **ಎರಡನೇ ತೀರ್ಪು -** ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ – 2015 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ತೀರ್ಪುಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಪೀಠಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿತು .

ಸಂವಿಧಾನದ 131 ನೇ ವಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದರೇನು ?

- ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂಲ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದರೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಎನ್ನಬಹುದು , ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

- ✓ ವಿಧಿ 32 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಂತಲ್ಲದೆ (ಇದು ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ರಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ), ವಿಧಿ 131 ರಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾತ್ರ. ವಿಧಿ 226 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ರಿಟ್ , ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.
- ✓ **ವಿಧಿ 131 ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮೂಲ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ - ಅವುಗಳೆಂದರೆ**
- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ
- ✓ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ
- ✓ **NOTE** -ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮೂರು ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ: ಮೂಲ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ.
- ✓ **ಸಲಹಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ**, ಸಂವಿಧಾನದ 143 ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗೆ ಇದೆ.
- ✓ **ಮೇಲ್ಮನವಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ**, ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಳಬಹುದು .

9. ಕೇಂದ್ರ ದತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (CARA)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ **ಕೇಂದ್ರ ದತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತನ್ನ 5 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ದಿನವನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿತು.**

ಕೇಂದ್ರ ದತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ **ಮಗು ದತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ 2015 ರ ಜುವೆನೈಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಶಾಸನಬದ್ಧ** ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ **ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ-ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಂಗೀಕಾರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಇದು ಅನಾಥ, ಕೈಬಿಟ್ಟ ಅಥವಾ ಶರಣಾದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **2003 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಇಂಟರ್-ಅಡಾಪ್ ಅಡಾಪ್ಷನ್, 1993 ರಂದು ಹೇಗ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಅಂತರ-ದೇಶದ ಅಂಗೀಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ**

ಹೇಗ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಹೇಗ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1, 1983 ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.
- ✓ ಇದು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಅಪಹರಣಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಗುವಿನ ತ್ವರಿತ ಮರಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದ. .
- ✓ ಹೇಗ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ 16 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

10. ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರೇಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಲಕ್ನೋ ಮತ್ತು ನೋಯ್ಡಾ ಎಂಬ ಎರಡು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರೇಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಸರಕಾರ ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಕಮಿಷನರೇಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಯಾವುವು?

- ✓ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ (ಐಜಿ) ಶ್ರೇಣಿಯ ಐಪಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ ಸಂವಿಧಾನದ 7 ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ, 'ಪೊಲೀಸ್' ವಿಷಯ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ ಸಂಕೀರ್ಣ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವೇಗವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ ಅಧಿಕಾರಿಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.
- ✓ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ,ಅಧಿಕಾರಿಯು (ಆಯುಕ್ತರು) DM ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿದೆ?

- ✓ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ತಂದರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನೈ ನಲ್ಲಿ ಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದರು. 1977-1979ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಕಮಿಷನರೇಟ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.
- ✓ 1983 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಆರನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯು 5 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ

ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರೇಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

- ✓ ತದನಂತರ ಇದನ್ನು ದೆಹಲಿ, ಪುಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ನಗರಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. **ಜನವರಿ 2016 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 53 ನಗರಗಳು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು.**

11. ಬ್ರೂ-ರೇಂಗ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಅಮಿತ್ ಶಾ ಅವರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ತ್ರಿಪುರ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೂ-ರೇಂಗ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.
- ✓ **ಈ ಒಪ್ಪಂದವು 23 ವರ್ಷದ ಬ್ರೂ-ರೇಂಗ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ .**
- ✓ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಒಪ್ಪಂದವು ಈಶಾನ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ..

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲೇನಿದೆ ?

- ✓ **2018 ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಬ್ರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರು ಈಗ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲಿದ್ದಾರೆ.**
- ✓ ಬ್ರೂ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗಾಗಿ ರೂ. 600 ಕೋಟಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಲಿದೆ
- ✓ **ಬ್ರೂ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು 40 ರಿಂದ 30 ಚ. ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿನೊಂದಿಗೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿ, 2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5000 ರೂ.ಗಳ ನಗದು ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಪಡಿತರ ಸಿಗಲಿದೆ.**
- ✓ **ಬ್ರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ತ್ರಿಪುರದ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ** ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಯಾರಿವರು ಬ್ರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ? ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು?

- ✓ ಬ್ರೂ ಅಥವಾ ರೇಂಗ್ಸ್ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ **ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತ್ರಿಪುರ, ಮಿಜೋರಾಂ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ** ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ,

ಅವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ✓ ಅವರು ಭಾರತ, ಲಾವೋಸ್, ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಮತ್ತು ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನಾಂಗೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು. **ಅವರು ಕಟುಯಿಕ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆನಿಮಿಸಂ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ 1997 ರಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗೀಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಬ್ರೂ-ರೇಂಗ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಸುಮಾರು 5,000 ಕುಟುಂಬಗಳು ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಲು ಮಿಜೋರಾಂನಿಂದ ಹೊರಬಂದರು.
- ✓ 2010 ರಲ್ಲಿ, ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ✓ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 2018 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತ್ರಿಪುರ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.

12. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ' ಭಾಷೆ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ 93 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಲ್ಲಿ, **ಮರಾಠಿಯನ್ನು 'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ' ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.**

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳೆಂದರೇನು ?ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ 'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ' ಭಾಷೆಗಳು ಯಾವುವು?

- ✓ **ಪುರಾತನವಾದ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ,ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಅಸ್ಮಿತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನಮಾನವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರು ಭಾಷೆಗಳು 'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ' ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ**
- ✓ ತಮಿಳು (2004 ರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ), ಸಂಸ್ಕೃತ (2005), ಕನ್ನಡ (2008), ತೆಲುಗು (2008), ಮಲಯಾಳಂ (2013), ಒಡಿಯಾ (2014)

ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- 1500-2000 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಆರಂಭಿಕ ಪಠ್ಯಗಳು / ದಾಖಲಾದ ಇತಿಹಾಸದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಚೀನತೆ.
- ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ / ಪಠ್ಯಗಳು, ಇದನ್ನು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಭಾಷಣಕಾರರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪರಂಪರೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷಣ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು .
- ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆಧುನಿಕಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರದ ರೂಪಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಥಗಿತವೂ ಇರಬಹುದು.

IAS/KAS
ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ/ಮೈಸೂರಿಗೆ

ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ’ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- ‘ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ’ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಯುಜಿಸಿ (ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್) ಅನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೃತ್ತಿಪರ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕೋರಲಾಗುವುದು.

13. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಸುದ್ದಿ

- **ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು(ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗ) ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ** ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.
- ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ನಂತರ ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **1958 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು 1985 ರಲ್ಲಿ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಯಿತು, ನಂತರ 2007 ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ರಚಿಸಲಾಯಿತು.**

- ✓ **2014 ರಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ 58 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.**

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದರೇನು ?

- ✓ **ಇದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ** (ಅಂದರೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡು ಸದನಗಳು).
- ✓ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, **ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಸಮನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಮನೆಯಾಗಿದ್ದು , ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಂತೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.**

ಇದಕ್ಕೆಯಿರುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದ 169 ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ, ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ವಿಶೇಷ ಬಹುಮತದಿಂದ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಮನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು.**
- ✓ ಭಾರತೀಯ **ಸಂವಿಧಾನದ 171 ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಮೀರಬಾರದು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 40 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಾರದು.**

ಇದರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ

- ✓ 1/3 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವ ಸದಸ್ಯರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬಾರದು.
- ✓ 1/3 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಅಂದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ ಮೊದಲಾದವುಗಳು)
- ✓ 1/12 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪದವೀಧರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಅಂಗೀಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪದವಿ ಪಡೆದು ಕನಿಷ್ಠ 3 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ/ಮೈಸೂರಿಗೆ

- ✓ 1/6 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು**-ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹೊರತಾಗಿ,ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ತೆಲಂಗಾಣ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ.

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ರಚನೆಗೆಯಿರುವ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾದಗಳು

- ✓ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಸದನದ ಅವಸರದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ✓ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಚುನಾಯಿತವಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶಾಸಕಾಂಗ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಹ ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಿರುವ ವಾದಗಳು

- ✓ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಗಳು ಶಾಸನವನ್ನು/ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ವಿಳಂಬಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ✓ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ನಾಯಕರನ್ನು ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಸಹ ಇದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.
- ✓ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

14. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂಚ್ಯಂಕ -2019

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಭಾರತವು 2019 ರ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ 10 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕುಸಿದು 51 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ**. 2018 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ 41 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಇದನ್ನು **ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಯುನಿಟ್** ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ **ಮಾಡುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಇದು 165 ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ** ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಸೂಚ್ಯಂಕವು** ಐದು **ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ** –

1. ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಬಹುತ್ವ
2. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ
3. ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ
4. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
5. ನಾಗರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು

- ✓ ಅವರ ಒಟ್ಟು ಅಂಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ:

"ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ" (8 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳು); ದೋಷಪೂರಿತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ - 6 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು 8 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಸಮನಾದ ಅಂಕಗಳು; ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಆಡಳಿತ - 4 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳು ಮತ್ತು 6 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಸಮ; ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಆಡಳಿತ - ಅಂಕಗಳು 4ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಸಮ.

ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ?

- ✓ **2019 ರ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರಾಸರಿ ಜಾಗತಿಕ ಅಂಕಗಳು 2018 ರಲ್ಲಿದ್ದ 48 ರಿಂದ 5.44 ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ** ಎಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಗುಂಪು ಹೇಳಿದೆ. **ಅಲ್ಲದೆ, 2006 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಟ್ಟ ಸರಾಸರಿ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಕೋರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.**
- ✓ **ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ನಾರ್ವೆ ದೇಶ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.** ಅಲ್ಲದೆ, ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಡನ್ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ✓ **ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಾ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯ ಅಂದರೆ 167ನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.**

ಭಾರತದ ಸಾಧನೆ:

- ✓ 2019 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ 10 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕುಸಿದು 51 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ.
- ✓ **ದೋಷಪೂರಿತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.**
- ✓ **ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿಂಜರಿತದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಕುಸಿತ . (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳು-ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದು , ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿನ ನಾಗರಿಕರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೋಂದಣಿ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಸಿ), ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ,)**
- ✓ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಂಕ 2018 ರಲ್ಲಿ 7.23 ರಿಂದ 2019 ರಲ್ಲಿ 6.90 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

15. ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನಿಗೆ ಗಡುವು ಸಲ್ಲದು-ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ (ANTICIPATORY BAIL)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಯು ಬಂಧನದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬಹುದು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ನೀಡಬಹುದೆಂದು** ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

- ✓ ಬಂಧನದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ **ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮತ್ತು ಬಂಧನಗಳ ಭೀತಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಅವಮಾನಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಐಪಿಸಿ 438 ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ**. ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಆಯೋಗದ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಯೋಗಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮತ್ತು ಆಧಾರರಹಿತ ಬಂಧನಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿವೆ.
- ✓ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಸಂಸತ್ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ಬಂಧನ ಅಥವಾ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಭಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ
- ✓ **ಪ್ರಥಮ ತನಿಖಾ ವರದಿ (ಎಫ್ಐಆರ್) ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೊದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನು ನೀಡುವಾಗ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಮೇಲೆ ಯಾವದೇ ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುವ ವೇಳೆ ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.**

ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನು ?

- ✓ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ವೇಳೆ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ, ಷರತ್ತುಗಳು ಪ್ರಕರಣದ ಗಂಭೀರತೆ ಆಧರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ. ಜಾಮೀನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಹೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಪೀಠ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ, CrPc ಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 438 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- ✓ ಭಾರತದ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗ ತನ್ನ 41 ನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತ್ತು.
- ✓ ಜಾಮೀನು ರಹಿತ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಬಂಧನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಾಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಈ ನಿಬಂಧನೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನಿನ ಅಗತ್ಯವೇನು ?

- ✓ ಇದು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 21ಯ ಪ್ರಕಾರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. (ಜಾಮೀನು ನಿರಾಕರಣೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುವುದರಿಂದ)

16. ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ.
- ✓ ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಹೊರತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ✓ ಜತೆಗೆ ಕೆಲವು 'ರಾಜ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಆದೇಶವನ್ನೇ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಎಂದರೇನು ?

- ✓ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾಯಿದೆ 2008ರ ಅಡಿ ಈ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ✓ 2009 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರಂದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಈ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು.
- ✓ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಕಾಶ ತಲುಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ .

ಸ್ಥಾಪನೆ, ಅಧಿಕಾರ

- ✓ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಬಳ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಆಯಾಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ✓ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಆಯಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮೊಬೈಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ✓ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಆಯಾಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

17. ಜೈಲು ಸುಧಾರಣ ವರದಿ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಜೈಲು ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿಯನ್ನು ಸಿಜೆಐ ಶರದ್ ಎ. ಬೊಬ್ಡೆ ನೇತೃತ್ವದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ✓ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018 ರಲ್ಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ರಾಯ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು .

ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು:

- ✓ ಹೊಸ ಕೈದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಉಚಿತ ಫೋನ್ ಕರೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು

- ✓ ಆಧುನಿಕ ಅಡುಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು
- ✓ ವೀಡಿಯೊ-ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ
- ✓ ವಿಶೇಷ ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ

NOTE-Prisons/persons detained therein' is a State subject under Entry 4 of List II of the Seventh Schedule to the Constitution of India.

18. ಮೀಸಲು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಲ್ಲ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಲೇಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರ.

  ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

- ✓ ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಸಹಾಯಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಎಲ್ಲ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಆದೇಶ ನೀಡಿತ್ತು. ಈ ಆದೇಶ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಪೀಠ ಹೇಳಿದೆ.
- ✓ ಸರ್ಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡಗಳ ನೌಕರರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿದ್ದರು.

FROM YES TO NO TO MAYBE

- Reservation in promotions allowed since 1955 till the SC held it unconstitutional in 1992
- In 1995, law was amended to allow it
- The new law was challenged in SC and in 2006, the court said that before framing any law, the state will have to satisfy the test of:
  1. Backwardness
  2. Inadequate representation
  3. Overall efficiency
- Relying on the 2006 SC judgment, several high courts struck down reservations in promotion
- UPA government introduced a bill that said all SCs and STs shall be deemed backward. The bill awaits passing by Parliament
- On Tuesday, the apex court allowed promotions temporarily till it decides on the legality of the law

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?

- ✓ **ವಿಧಿ 16 (4) ಮತ್ತು (4 ಎ): ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬೇಕಾದಷ್ಟು**

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

- ✓ **ಆಯೋಗ ಅಥವಾ ಸಮಿತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.**
- ✓ **ಸರ್ಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಕೊರತೆಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.**
- ✓ **ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊರತೆಯ ದತ್ತಾಂಶವು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಮರ್ಥನೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಇಂತಹ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ**
- ✓ **ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳ ಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ (ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್) ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ** ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಹೇಳಿದೆ.

NOTE- ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್ (ಪರಮಾದೇಶ): ಇದು ಒಂದು ವಿಧದ ರಿಟ್ , ಇದನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ (ವಿಧಿ 32) ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು (ವಿಧಿ 226) ಸರ್ಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

- ✓ ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್ ಎಂಬುದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಇದರರ್ಥ ಆಜ್ಞಾಪನೆ.

  ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವ ಆದೇಶ.

19. ಎಸ್ ಸಿ/ಎಸ್ ಟಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್.

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸೋಮವಾರ ಎಸ್.ಸಿ/ಎಸ್.ಟಿ(ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ)ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 2018ರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ**.

ಹಿನ್ನಲೆ

- ✓ ಎಸ್ಸಿ, ಎಸ್ಟಿ, ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ – 1989 ಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2018ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ ತ್ರಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿ ಎಸ್ಸಿ, ಎಸ್ಟಿ, ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಗ್ಧರನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಮೇಲ್ ಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು.

- ✓ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವವರ (ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ) ವಿರುದ್ಧ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಅಡಿ ದೂರು ದಾಖಲಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಸಿಗುವವರೆಗೆ ಆರೋಪಿಯ ಬಂಧನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು.
- ✓ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಉರುಳಿದಿಯೇ ಅಥವಾ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು 2018ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದೇಶದ ಹಲವೆಡೆ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದ್ದವು. ಈ ವೇಳೆ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಸಂಭವಿಸಿತ್ತು.
- ✓ ಈ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದ್ವಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಆದೇಶ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿತು. ತೀರ್ಪಿನ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಂದಿದ್ದ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸಿಂಧುತ್ವ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಹಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಯಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿತ್ತು.

2018 ರ ಎಸ್‌ಸಿ / ಎಸ್‌ಟಿ (ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

- ✓ **ಎಫ್‌ಐಆರ್ ನೋಂದಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 18 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸೆಕ್ಷನ್ 18 ಎ ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ಸೇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಸೆಕ್ಷನ್ 18 ಎ, ಕಾಯಿದೆ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,

- ✓ **ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮೊದಲ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಣೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್, 1973, ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪು ಅಥವಾ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಸಂಹಿತೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 438 ರ ನಿಬಂಧನೆಯು ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.**
- ✓ **ಎಸ್‌ಸಿ / ಎಸ್‌ಟಿ ಕಾಯ್ದೆ 1989 ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.**

  ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪುಗಳು ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಈ ನಿಬಂಧನೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಸೂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ?

- ✓ **ಎಫ್‌ಐಆರ್ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ**
- ✓ **ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಅನ್ವಯ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ**
- ✓ **ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಇದೆ**
- ✓ **ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಇದೆ.**

20. ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸದರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ**

ಮಸೂದೆಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದರೆ ಯಾರು?

- ✓ **ಸಂಸದನಾಗಿದ್ದೂ ಸಚಿವ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳದಾತ 'ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ **ಮಸೂದೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.**

ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಮಸೂದೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

- ✓ **ಸಂಸದರು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆಗಳು** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಮಸೂದೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಖಾಸಗಿ ಮಸೂದೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ಮಸೂದೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೂಚನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ;** ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ, ಸದರಿ ಸೂಚನಾಪತ್ರವು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸನ ರಚನೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನದ ಸಚಿವಾಲಯ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾತ್ರ ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ದಿನ ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.**

NOTE- PRS ಶಾಸಕಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ, 1970 ರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಲ್ಲ.

21. ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ

ಸುದ್ದಿ

- ಇತ್ತೀಚಿಗೆ **ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಗೋವಾವನ್ನು ಏಕರೂಪದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆಯೊಂದಿಗೆ "ಹೊಳೆಯುವ ಉದಾಹರಣೆ" ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದೆ.ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನಾಕಾರರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು "ಆಶಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು " ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.**

ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಎಂದರೇನು?

- **ಭಾರತ ಹಲವು ಧರ್ಮ-ಜಾತಿಗಳ ದೇಶ. ವಿವಿಧ ರೀತಿ ಆಚರಣೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಕಾನೂನುಗಳೂ ಆಯಾ ಧರ್ಮದ ವಿವಿಧ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನುಗಳೂ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ.**
- **ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನುಗಳಾದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿವಾಹ, ವಿಚ್ಛೇದನ, ಆಸ್ತಿ ಹಂಚಿಕೆ, ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ಕಾನೂನು ತರುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಇದನ್ನೇ ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.**
- **ಸದ್ಯ ವಿಚ್ಛೇದನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲೊಂದು,ಮುಸ ಲ್ಮಾನರಲ್ಲೊಂದು, ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲೊಂದು ಎಂಬಂತೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.**

ಸಂವಿಧಾನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ?

- ಸಂವಿಧಾನದ **44 ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ವಿಧಿ 44 ರ ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಏಕರೂಪ ನಾಗರೀಕ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು.
- **ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನ ತತ್ವಗಳು ಕೇವಲ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಗೊಳಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ.**
- **ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಏಕರೂಪದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆಯ ನಿರ್ದೇಶನ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ಸಿವಿಲ್ ಕೋಡ್ ಅಥವಾ ಗೋವಾ ಕುಟುಂಬ ಕಾನೂನು ಎಂಬ ಕಾನೂನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಏಕೈಕ ರಾಜ್ಯ ಗೋವಾ.ಅದನ್ನು ಅರೆ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವರು.**

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಏಕೆ ಬೇಕು?

- ✓ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು.
- ✓ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು
- ✓ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು

ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ?

- ✓ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏಕರೂಪ ನಾಗರಿಕ ಸಂಹಿತೆ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಿದೆ.
- ✓ ಆದರೆ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದೆ.
- ✓ ಪರಿಣಾಮ ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂಬ ವಿಷಜಂತು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿದೆ.ಹೀಗಾಗಿ,

  ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಈ ಸಂಹಿತೆ ಜಾರಿಯಾಗದೇ ಇರಲು ಮೂಲ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು.
- ✓ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ಸಂಹಿತೆ ಜಾರಿಯಾದರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನುಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ

  ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಚಿಂತನೆ.

NOTE- "ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನು " ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ (Concurrent List)

22. ಭಾರತದ 22 ನೇ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ **ಭಾರತದ 22 ನೇ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲು ತನ್ನ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. .**
- ✓ 22ನೇ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ **ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.**

22 ನೇ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗದ ಸಂಯೋಜನೆ:

ಇದು ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- ✓ ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
- ✓ ನಾಲ್ವರು ಪೂರ್ಣ ಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರು (ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸೇರಿದಂತೆ)

- ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಶಾಸಕಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ
- ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರು.

ಭಾರತದ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನು **ಆಯೋಗವು ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.**
- **ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗವನ್ನು 1955ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.** ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅಂದಿನಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- **ಮೊದಲ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್- 1833 ಮೂಲಕ 1834 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು.**
- ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**
- ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಅಂಥ ಕಾನೂನು ಅಗತ್ಯವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಪೀಠಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

23. ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಕಮಾಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್' ನೀಡಿ; ಸುಪ್ರೀಂ ಆದೇಶ

ಸುದ್ದಿ

- **ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಮಾಂಡ್ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ್ದ ದೆಹಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ.**
- ಮಹಿಳಾ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪುರುಷ ಕೌಂಟರ್‌ಪಾರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ದೆಹಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೇಂದ್ರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದೆ.
- **ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತನ್ನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಳೊಳಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ.**

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಾಂಡರ್ ಮುಂತಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಸೇವೆಯ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 2010ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶ ನೀಡಿತ್ತು.

- ✓ ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗದು ಎಂದು ವಾದಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವು ದೆಹಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು.

ತೀರ್ಪಿನ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ✓ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರಲಿ, ಪುರುಷರಂತೆ **ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.**
- ✓ ಕಮಾಂಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಮರ್ಥ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.
- ✓ **ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯುದ್ಧೇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಾಂಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ** .

ಕೇಂದ್ರ ಏನು ಹೇಳಿತ್ತು ?

- ✓ ಕೇಂದ್ರದ 2019ರ ನಿಯಮವಾಳಿಯು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಟಾಫ್ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದರು.
- ✓ ಕಮಾಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. **ಅಪಾರ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಶಕ್ತತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ (ಕಾಂಬಾಟ್) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ, ಅವರ ಸೀಮಿತ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಸೇನೆಯ ಕಠಿಣ ಸವಾಲು ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದೀತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತ್ತು.**
- ✓ **ಪುರುಷರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದ ಪುರುಷ ಸೇನಾನಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು** ಎಂದಿತ್ತು.
- ✓ ಆದರೆ ಈ ವಾದ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿರುವ ನ್ಯಾಯಪೀಠ, ಇಂಥದ್ದೊಂದು ಅವಕಾಶದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಂಚಿತಗೊಳಿಸಿದ **ನಿಮ್ಮ ಕ್ರಮ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 14 ಮತ್ತು 16ನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.**

NOTE-ನಾರ್ಡಿಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ (ಫಿನ್ಲೆಂಡ್, ಐಸ್ಲೆಂಡ್, ನಾರ್ವೆ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಸ್ವೀಡನ್, ಫಾರೊ ಐಲೆಂಡ್) ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲ.

- ✓ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಇರುವ ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಅಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲ.
- ✓ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

24. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ್ರೋಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಘಟಕ (ಎನ್‌ಸಿಆರ್‌ಬಿ) ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2014 ಮತ್ತು 2018 ರ ನಡುವೆ ನಡೆದಿರುವ ದೇಶದ್ರೋಹ ಪ್ರಕರಣಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ**.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಘಟಕ (ಎನ್‌ಸಿಆರ್‌ಬಿ) 2014 ರಿಂದ ದೇಶದ್ರೋಹ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ✓ **2014 ರಲ್ಲಿ, 47 ದೇಶದ್ರೋಹದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ ಆದರೆ ಆ ಸಂಖ್ಯೆ 2018 ರಲ್ಲಿ 70 ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ.**
- ✓ **ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ದೇಶದ್ರೋಹವು ಅಪರೂಪದ ಅಪರಾಧವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.**(ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಐಪಿಸಿ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ 0.01% ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ).
- ✓ ಆದರೆ ಭಾರತದೊಳಗೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ದೇಶದ್ರೋಹದ ಹಾಟ್‌ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್
- ✓ **2018 ರಲ್ಲಿ UAPA.(Unlawful Activities (Prevention) Act) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1,182 ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು (92%) ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಮಣಿಪುರ)**

ಏನಿದು ದೇಶದ್ರೋಹ ಕಾನೂನು?

- ✓ 1857ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ, ಮರುವರ್ಷವೇ ಅಂದರೆ 1858ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾನೂನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗತೊಡಗಿತು.
- ✓ ಮುಂದೆ **1860ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ(ಐಪಿಸಿ)ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ, ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.**
- ✓ **ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನೆಂದರೆ ದೇಶದ್ರೋಹ**

ಅಥವಾ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಕಾನೂನು. ಐಪಿಸಿಯಲ್ಲಿ 124(A) ಕಲಂ ಸೇರಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ, ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ಧ್ವನಿ ಅಡಗಿಸಲು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತು.

- ✓ ಅದರಂತೆ **124(A) ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬರಹ, ಭಾಷಣ ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದ್ವೇಷ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆಯೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜದ್ರೋಹ ಅಥವಾ ದೇಶದ್ರೋಹದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಇದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಬಳಸಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಹಲವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಜೈಲಿಗೆ ಅಟ್ಟಿತ್ತು. ತದನಂತರ ದೇಶ

  ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗೊಂಡ ನಂತರವೂ ಈ ಕಾನೂನು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

  ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ದೇಶದ್ರೋಹದ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

25. ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ (ಎಡಿಆರ್)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಾಗರಿಕ ವಿರೋಧಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ.

  ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ (ಎಡಿಆರ್) ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ (ಎಡಿಆರ್) ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಎಂದರೆ, **ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವನ್ನು ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.**

  ಇಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಜತೆಗೆ ಅಲಿಪ್ತರಾದ ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ, ಜಾಣತನದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದು ಸಮ್ಮತಿಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಎಡಿಆರ್ ಅನ್ನು **ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ನ ಸೆಕ್ಷನ್ 89 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.**

- ✓ **ವಿವಿಧ ಎಡಿಆರ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಎಂದರೆ** : (ಎ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ (ಬಿ) ಸಂಧಾನ (ಸಿ) ರಾಜಿ (ಡಿ) ಲೋಕ ಅದಾಲತ್ .
- ✓ **ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ:** ಇದು ಪರಿಹಾರದ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಆರ್ಬಿಟ್ರಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. .
- ✓ **ಸಂಧಾನ:** ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರರು.
- ✓ **ರಾಜಿ:** ಇದು ಬಂಧಿಸದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ವಿವಾದವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ತೃಪ್ತಿಕರ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿದ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಮಾಲೋಚಕರು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ಲೋಕ ಅದಾಲತ್** : ಲೋಕ ಅದಾಲತ್ ಎಂದರೆ ಜನತೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಅದಾಲತ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅತಿ ಸರಳ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ರಾಜಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ನುರಿತ ವಕೀಲರು ಲೋಕ ಅದಾಲತ್ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಾದಿ-ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲೇ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ಲೋಕ ಅದಾಲತ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ-1987 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.**

26. ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ (INNER LINE PERMIT)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೇಘಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮೇಘಾಲಯವನ್ನು ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದವು.

ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇನ್ನರ್ ಲೈನ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ಅಥವಾ ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಕೆಲ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನವರು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿಮ್ಮಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ

ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿ ಸರ್ಕಾರ (ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ) ಪ್ರಯಾಣ ದಾಖಲೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ದಾಖಲೆಯೇ ಒಳ ಪ್ರವೇಶದ ಪರವಾನಿಗೆ/ ಇನ್ನರ್ ಲೈನ್ ಪರ್ಮಿಟ್ (ಐಎಲ್‌ಪಿ) ಆಗಿದೆ.

- ✓ **ಪ್ರಸ್ತುತ ಐಎಲ್‌ಪಿ ನಾಲ್ಕು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,** ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮಿಜೋರಾಂ, ಮಣಿಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್. - ಮತ್ತು **ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕನು ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಹೊರತು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅವರು ಐಎಲ್‌ಪಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.**
- ✓ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು **ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬೆಂಗಾಲ್ ಈಸ್ಟರ್ನ್ ಫ್ರಂಟಿಯರ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್-1873 ಎಂಬ ಕಾಯ್ದೆ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಇದನ್ನು **ಆನ್‌ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು.**

ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?

ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಐಎಲ್‌ಪಿ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದೆ.

- ✓ **ಮಣಿಪುರ:** ಯಾವುದೇ ಪರವಾನಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
  ಆದರೆ,ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು .
- ✓ **ಮಿಜೋರಾಂ:** ಯಾವುದೇ ಪರವಾನಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ **ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್:** ಯಾವುದೇ ಪರವಾನಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ:** ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ **ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ** ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪರವಾನಗಿ (ಪಿಎಪಿ) ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪರವಾನಗಿ (ಆರ್‌ಎಪಿ) ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

27. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು (ಇಸಿಐ) ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯದ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ **(not in favour)** ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಧನಸಹಾಯ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇದರರ್ಥ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು .
- ✓ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಶಕ್ತಿಯುತರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಧನಸಹಾಯದ ಸ್ಥಿತಿ

ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

- ✓ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಸಾರಕರಿಗೆ ಉಚಿತ ಸಮಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ✓ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆ, ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳ, ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ನೋಂದಾಯಿತ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಚುನಾವಣಾ ಖರ್ಚಿನ ನಿಬಂಧನೆ

- ✓ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕಸಭೆಗೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಿತಿ ಇದೆ .
- ✓ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ, ಅದರ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುವ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು **ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ತಪ್ಪಾದ ಖಾತೆ ಅಥವಾ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅನರ್ಹತೆ ಗೊಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಧನಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರದಿಗಳು

- ✓ **ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಗುಪ್ತಾ ಸಮಿತಿ (1998)-** ಸರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.
- ✓ **ಕಾನೂನು ಆಯೋಗದ ವರದಿ (1999)-** ಇದು ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಧನಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿತು ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಲವಾದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು.

28. ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದರ ಅಮಾನತು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಇತ್ತೀಚಿನ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ದುರ್ನಡತೆ ಮತ್ತು ಸದನದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಸದನದಿಂದ ಅಮಾನತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದದ ಏಳು ಸಂಸದರ ಅಮಾನತನ್ನು ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಪೀಕರ್ ಓಂ ಬಿರ್ಲಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅದೇಶವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.**

ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸದರನ್ನು ಯಾರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಾನತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

- ✓ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸಂಸದರನ್ನು **ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗೆಯಿದೆ.**
- ✓ **ಇದು ಸದನದ ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಪೀಕರ್‌ನ ಪಾತ್ರದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ, ದಿನದ ಉಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸದನದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬಹುದು.
- ✓ **ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಸದನದ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ನಿಯಮ 373, 374 ಮತ್ತು 374 ಎ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ** ಸಂಸದರನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ನಿಯಮದಡಿ, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಸಂಸದರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಮಾನತು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ?

- ✓ **ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಯಮ ಪುಸ್ತಕದ ನಿಯಮ 255 ರ ಮೂಲಕ ಸಂಸದರಿಗೆ ಅಧಿವೇಶನದ ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸದನದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಆದೇಶ** ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

- ✓ ಅವರು ಆ ಮನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, **ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ**.

29. ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಹಾಗು 4 ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಸಂಬಂಸಿದಂತೆ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ತಂಡ ಅನ್ನು ರಚಿಸಿತು.**

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ **2002 ರಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಯ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಅನ್ನು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಅಸ್ಸಾಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮಣಿಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ್ದವು .**
- ✓ **ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮಾಜಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ರಂಜನಾ ಪ್ರಕಾಶ್ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್, 2002 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮರುಸಂಘಟನೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2019 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ** J&K ನಲ್ಲಿನ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮರು ವಿಂಗಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಯೋಗವನ್ನು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ, **ಆದರೆ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಾಯಿದೆ 2002 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ** ಅಸ್ಸಾಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮಣಿಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ನ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮರು ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡಣೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

- ✓ **ಪ್ರತಿ ಜನಗಣತಿಯ ನಂತರ ವಿಧಿ 82ರ ಅಡಿ ಸಂಸತ್ತು ಒಂದು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ

ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

- ✓ ಆಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ವಿಭಜಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆಯೋಗ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು 1952 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.**
- ✓ **ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1952, 1963, 1973 ಮತ್ತು 2002 ಅನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **1981 ಮತ್ತು 1991 ರ ಜನಗಣತಿಗಳ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್** ಇರಲಿಲ್ಲ

ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಭಾರತದ **ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ** ಮತ್ತು ಇದು **ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ ಆಯೋಗವು ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ✓ ಆಯೋಗವು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಸಮಾನವಾಗಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ .
- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಗೊಂಡಂತೆ ಆಯೋಗದ ಆದೇಶವೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿದೆ.ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.**

30. ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಮಣಿಪುರ ಸಚಿವ, ಶಾಸಕ ಟಿ ಶ್ಯಾಮಕುಮಾರ್ ಸಿಂಗ್ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸಂವಿಧಾನದ 142 ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ ಅವರನ್ನು ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರಣೆ**

ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅವರು ವಿಧಾನಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.

- ✓ ಸಿಂಗ್‌ರನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಜಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಈ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.(2017 ರಿಂದ ಅನರ್ಹತೆ ಅರ್ಜಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿತ್ತು)

ಏನಿದು ಪ್ರಕರಣ ?

- ✓ 2017ರ ಮಣಿಪುರ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಮ್‌ಕುಮಾರ್ ಸಿಂಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು.
- ✓ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 28, ಬಿಜೆಪಿ 21 ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿತ್ತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಪಕ್ಷದ ಜೊತೆ ಬಿಜೆಪಿ ಮೈತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತೊರೆದಿದ್ದ ಸಿಂಗ್ ಬಿಜೆಪಿ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬಳಿಕ ಸಿಂಗ್‌ರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಸಿಂಗ್‌ರನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಪರಿಗಣಿಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಅನರ್ಹತೆ ಕೋರಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿತ್ತು.**
- ✓ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಜಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಸಿಂಗ್ ವಿರುದ್ಧ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿ, ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 30ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 142 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ?

- ✓ **ಇದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ವಿವೇಚನಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಈ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ "ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯ" ನೀಡುವ ಆದೇಶವನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.**

NOTE

- ✓ **212 ನೇ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಶಾಸಕಾಂಗದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.**
- ✓ ಯಾವುದೇ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ

ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಾಗ ಅದು ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

- ✓ ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 142 ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಗೆಹರಿಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇದ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಜೇತ ಸದಸ್ಯರು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅನರ್ಹರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

31. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆ ಆಧರಿತ ಮೀಸಲು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಹುದ್ದೆ ಆಧರಿತ ಮೀಸಲಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ ಹಾಗೂ ನೇಮಕಾತಿಯ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಕೆನೆಪದರ ತತ್ವ ಪಾಲಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಜಾ** ಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ಮೀಸಲಾತಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ತತ್ಪರಿಣಾಮ ಜ್ಯೇಷ್ಠತೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ' ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೂತನ ಕಾಯ್ದೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕಳೆದ ಮೇ 10ರಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅರ್ಜಿಯು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೀಠ ಹೇಳಿತು.

ಕೆನೆ ಪದರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೇನು ?

- ✓ **'ಕೆನೆ ಪದರ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿತ-ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ **1992 ರ ಇಂದ್ರ ಸಾಹ್ನಿ V/S ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲು ಬಳಸಲಾಯಿತು.**

NOTE

- ✓ **Article 335** of the Constitution provides that the claims of members of the SC and ST communities shall be taken into consideration in appointments to various posts connected to the affairs of the union/ state.

32. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಸ್ಕ್, ಸ್ಯಾನಿಟೈಜರ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಅಗತ್ಯ **ಸರಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ- 1955 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕ್ ಹಾಗೂ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೈಜರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.**

- ✓ ಈ ಮೂಲಕ ಮಾಸ್ಕ್, ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೈಜರ್‌ಗಳನ್ನು ಎಂಆರ್‌ಪಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ 6 ತಿಂಗಳಿಂದ ಏಳು ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಗತ್ಯ ಸರಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಎಂದರೇನು ?

- ✓ ಇದನ್ನು 1955 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.
- ✓ ಅಗತ್ಯ ಸರಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂಆರ್‌ಪಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಯ್ದೆ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ ಔಷಧಗಳು, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳು ಹಾಗು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸೇರಿವೆ.
- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಹೊಸ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅಗತ್ಯ ಸರಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬಹುದು.
- ✓ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಕ್ರಮ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿವೆ.

33. ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಅಂಕಿಅಂಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಚಿವಾಲಯಯು ಕೋವಿಡ್ -19 ವೈರಸ್ ನ ಸದ್ಯದ ಪರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ.
- ✓ ಇದರಿಂದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ /ಔಷಧಾಲಯಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು

ಖರೀದಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ **ಇದನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1993 ರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲಿತ್ತು. ತದನಂತರ, 1994 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಅಂಕಿಅಂಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.**
- ✓ **ಇದು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ ಯೋಜನೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂಸದರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ MPLADS ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಅನುದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ The **funds released under the scheme are non-lapsable.**

ಉದ್ದೇಶ:

- ✓ ಸಂಸದರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು(ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಪೂರೈಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ✓ MPLADS **ಹಣವನ್ನು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು** ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು **ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು** ತಾವು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
- ✓ **ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಯ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರು** ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.

34. ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ನಿಧಿ (ಡಿಎಂಎಫ್)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಕೊರೋನವೈರಸ್ ಕಾಯಿಲೆ (COVID-19) ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ಡಿಎಂಎಫ್) ಹಣವನ್ನು

ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- ✓ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಡಿಎಂಎಫ್ ಹಣವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತಿತ್ತು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ಡಿಎಂಎಫ್) ನಿಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಡಿಎಂಎಫ್ ಎನ್ನುವುದು ದೇಶದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ "ಗಣಿಗಾರಿಕೆ-ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಜನರ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು" ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಲಾಭರಹಿತ ಟ್ರಸ್ಟ್ .
- ✓ ಈ ಟ್ರಸ್ಟನ್ನು ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ- 2015 ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಖನೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ (PMKKKY) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಡಿಎಂಎಫ್‌ಗೆ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಖನೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ (PMKKKY) ಬಗ್ಗೆ:

- ✓ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
- ✓ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.
- ✓ PMKKKY ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರ ಆರೋಗ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಇದನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಗಳು (ಡಿಎಂಎಫ್) ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

35. ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿಕೆ(ADJOURNMENT SINE DIE)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಕೊರೊನಾವೈರಸ್ ಹರಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯನ್ನುಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಯಿತು .

ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಎಂದರೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಮುಂದೆ ಸೇರುವ ದಿನವನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಇರುವುದು.
- ✓ ಅಂದರೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುವುದು. ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಹಾಗು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದ ಮುಂದೂಡಿಕೆಯು ಆಯಾ ಸದನದ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿರುವಂತ ಅಧಿಕಾರ ಆದರೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂದೂಡಿರುವ ಸದನದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿರುವ ವೇಳೆಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕರೆಯಲೂಬಹುದು .

36. ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ಉದ್ಯೋಗ: ನಿಯಮಾವಳಿ ರೂಪಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮರುವಿಂಗಡನೆ –2020 ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ✓ ಆಗಸ್ಟ್ 2019 ರಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 370 ಮತ್ತು ವಿಧಿ 35ಎ ಯನ್ನುತಗೆದುಹಾಕಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿತು.
- ✓ ಆ ಎರಡು ವಿಧಿಯು ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸಿಗಳು ಯಾರು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತಿತ್ತು.ಮತ್ತು ಜೆ&ಕೆ ನಿವಾಸಿ ಅಲ್ಲದದವರು ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯೋಗ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತಿತ್ತು.

ನಿವಾಸಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯ ಬಹುದು ?

- ✓ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿವಾಸಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನ್ಯಾಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣ.

ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಂತರ ಯಾರನ್ನು ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರದ ನಿವಾಸಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?

- ✓ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷ ವಾಸವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲವೇ

IAS/KAS ನಿಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ

ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಕನಿಷ್ಠ ಏಳು ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪೂರೈಸಿ 10 ಮತ್ತು 12ನೇ ತರಗತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾದವರನ್ನು** ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ✓ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನ್ವಯ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ (ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್) ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 10 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದು 15 ವರ್ಷ ನೆಲೆನಿಂತವರ ಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಹರಾಗಲಿದ್ದಾರೆ**.

ನಿವಾಸಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೀಡಬಹುದು?

- ✓ **ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆವಿದೆ.**

37. ಬೆಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಘಟಕ (ಪಿಎಂಆರ್‌ಯು)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧೀಯ ಬೆಲೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಪಿಪಿಎ) ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ 12 ನೇ ಬೆಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಘಟಕವನ್ನು (ಪಿಎಂಆರ್‌ಯು) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.**
- ✓ **ಉಳಿದ 11 ಘಟಕಗಳ ರಾಜ್ಯಗಳು-**ಕೇರಳ, ಒಡಿಶಾ, ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಪಂಜಾಬ್, ಹರಿಯಾಣ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ತ್ರಿಪುರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ.

ಬೆಲೆ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಘಟಕ (ಪಿಎಂಆರ್‌ಯು) ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇದು **ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಘವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಕ** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಈ ಘಟಕದ **ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧೀಯ ಬೆಲೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಪಿಪಿಎ)ಭರಿಸುತ್ತದೆ .**
- ✓ ಪಿಎಂಆರ್‌ಯು ಔಷಧಿಗಳ ಮಾದರಿ, ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತದೆ .

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ/ನ್ನ ತನಕ
IAS/KAS

- ✓ ಹಾಗು ಇದು ಔಷಧಿಗಳ ಕೈಗೆಟುಕುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾಗೃತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ (ಎನ್‌ಪಿಪಿಎ)

- ✓ **ಇದು 1997 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ.**
- ✓ ಔಷಧ (ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಆದೇಶ-2013 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಔಷಧಿಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರೀಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು / ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಆದೇಶವಾಗಿದೆ.**

TRY TO REMEMBER

- ✓ **National Pharmaceutical Pricing Policy (NPPP)** – governs price control.
- ✓ **Drug Price Control Orders (DPCO)** – enforces price control.
- ✓ **National Pharmaceutical Pricing Authority (NPPA)** – monitors and controls drug prices.
- ✓ **National Pharmaceutical Pricing Policy-2012** – places a regulatory framework for pricing of drugs.

38. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎ)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಘಾಜಿಯಾಬಾದ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಐಸೋಲೇಷನ್ ನಲ್ಲಿರುವ ತಬ್ಲಿಗಿ ಜಮಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಸೋಂಕಿತರು ನರ್ಸ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಸಭ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ(ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಅಂದ್ರೆ ಏನು ?

- ✓ **1980**ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯ್ತು.
- ✓ **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತೆ.**
- ✓ **ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿದ್ರೆ ಅಂತವರ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.**
- ✓ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದವರ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಬೇರೆಯವರನ್ನ ಕೊಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುವವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎ ಅಡಿ ಪ್ರಕರಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿಮ್ಮಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾದಿ

ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತೆ.ಇನ್ನು, ದೇಶದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

- ✓ ಅಂದರೆ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕೊರೊನಾ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೋಂಕು ಹರಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸ್ತಿದ್ರೆ, ಅಂಥವರ ವಿರುದ್ಧ **ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ವಿರುದ್ಧದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬಂಧಿಸಬಹುದು.**
- ✓ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಎನ್‌ಸಿಎ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದ್ರೆ, **ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ.** ಈ ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಾಮೀನು ಸಿಗೋದಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ ಜಾಮೀನು ಸಿಗದಿದ್ದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಆರೋಪಿಗಳಿಗಿರುತ್ತೆ. ಆದ್ರೆ, ಬೇಲ್ ಸಿಗಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಚಲಾಯಿಸಿರುವ ಎನ್‌ಸಿಎ ಆಕ್ಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದನ್ನ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

39. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಏಪ್ರಿಲ್–ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ 3.20 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯವು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.**
- ✓ ಕೋವಿಡ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಗರಿಷ್ಠ ನೆರವು ನೀಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು ?

ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಿಗಳು ಅನುವುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

- ✓ **ವಿಧಿ 292:** ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು
- ✓ **ವಿಧಿ 293:** ರಾಜ್ಯಸರಕಾರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು

- ✓ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತದ ಏಕೀಕೃತ ನಿಧಿಯ ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಒಳಗಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಹೊರ ದೇಶದಿಂದ/ವಿದೇಶದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಖಾತರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಆದರೆ **ಎರಡರ ಮಿತಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈಗಿನವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ.**
- ✓ ರಾಜ್ಯದ ಏಕೀಕೃತ ನಿಧಿಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ **ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು** ಭಾರತದೊಳಗೆ (ವಿದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲ) ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಖಾತರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಎರಡರ ಮಿತಿಯನ್ನು ಶಾಸಕಾಂಗ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು** ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವು ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀಡಬಹುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಭಾರತದ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಕೇಂದ್ರವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರವು ಖಾತರಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ **ಕೇಂದ್ರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.**

40. ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ-ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಿಗೆ ಮರಳಿರುವ ಅಥವಾ ಆಶ್ರಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ.**
- ✓ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ **ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೇಶವನ್ನು ಕೆಂಪು, ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ವಲಯಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು.**

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು

- ✓ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು.
- ✓ ಅಲ್ಲದೆ, ವಲಸಿಗರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೀತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ.... ಮಸ್ಸೂರಿಯವರೆಗೆ

ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗುಂಪು ಮುಖಂಡರು ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಆಂತರಿಕ ವಲಸೆ ಎಂದರೇನು ?

- ✓ **ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಚಲಿಸುವ ವಲಸಿಗರನ್ನು** ಆಂತರಿಕ ವಲಸಿಗರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 45.58 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರು** ವಲಸಿಗರು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರು .
- ✓ ಅವರು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ 30% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ**. **ಅಂತರ್-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾಯ್ದೆ, 1979** ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಲಸಿಗರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ ಯುಪಿ, ಬಿಹಾರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ದಿಂದ **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು 'ವಲಸೆ' ಹೊಗುತ್ತಾರೆ.**
- ✓ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ಗೆ **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.**

41.ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ 'ಅಧಿಕಾರ' ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಿದೆ- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ಸದನದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ ವಿವೇಚನಾ 'ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರಿಗಿದೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.**

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದಿನ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕಮಲ ನಾಥ್ ನೇತೃತ್ವದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ಗ ಮೊರೆ ಹೋಗಿತ್ತು.
- ✓ ಈ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಹುಮತ ನಿರೂಪಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- ✓ **1994 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಲ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸುವ**

ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

- ✓ ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಾಗ, **ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬಾರದು.**
- ✓ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತದಾನದ ಅಧಿಕಾರವು **ಸ್ಪೀಕರ್ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ** ಎಂದು **ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.**

ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಎಂದರೇನು?

- ✓ **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರು ಶಾಸಕಾಂಗದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೇ ಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ **ಇದು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು,** ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಕೇಳಬಹುದು.
- ✓ ಬಹುಮತದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಗಳು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದಾಗ, ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಲು ಬಹುಮತ ಯಾರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಕರೆ ನೀಡಬಹುದು.
- ✓ **ಯಾವ ಶಾಸಕರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವವರೂ ಅವರ ಮತಗಳನಷ್ಟೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ The voting process can happen orally, with electronic gadgets or a ballot process.

42. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ (NALSA)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕೋವಿಡ್ 19 ಸೋಂಕು ಹರಡುವ ಭೀತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 11,077 ಮಂದಿ ಜೈಲುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಇದನ್ನು **ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ-1987 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಗುರಿ:** ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಾದಗಳ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕ ಅದಾಲತ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

- **ಅಧ್ಯಕ್ಷರು**: ಭಾರತದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಪೋಷಕ-ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.
- **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:** ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಎರಡನೇ ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ. (ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರವರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)
- **ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ:** ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಆಯಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ:** ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **Nyaya Deep' is the official newsletter of NALSA.**

43. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲಾ ಯೋಜನೆ

ಸುದ್ದಿ

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ 2020 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಿಂದ ಜೂನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲಾ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಯುವೈ)ಯ 8 ಕೋಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 3 ಎಲ್ಪಿಜಿ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
- **ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಜಿಕೆವೈ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಂಯುವೈ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1.51 ಕೋಟಿ ಉಚಿತ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲಾ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಯುವೈ) ಬಗ್ಗೆ

- ಇದನ್ನು **ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಸಚಿವಾಲಯವು 2016 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.**
- **ಗುರಿ:** ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಅಶುದ್ಧ ಅಡುಗೆ ಇಂಧನಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಲ್ಪಿಜಿ (ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ) ನೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.
- **ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಎ) ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಬಿ) ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಡುಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಂಭೀರ

ಆರೋಗ್ಯದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸಿ) ಅಶುದ್ಧ ಅಡುಗೆ ಇಂಧನದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು

- ✓ **ಫಲಾನುಭವಿಗಳು:** ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಜಾತಿ ಗಣತಿ (ಎಸ್ಇಸಿಸಿ) ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ವಯಸ್ಕ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ 1,600 ರೂ ನೀಡುತ್ತದೆ .

44. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗಷ್ಟೇ ಮೀಸಲಾತಿ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಐದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ವರ್ಗದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇ .100% ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಅಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ .**

ಏನಿದು ವಿವಾದ ?

- ✓ ಜನವರಿ 2000 ರಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಮುಂದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪೀಠವು ತಡೆ ನೀಡಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಏನು ಹೇಳಿದೆ?

- ✓ **1992 ರ ಇಂದ್ರ ಸಾಹ್ನಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ** ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಿತಿ ಶೇ 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ✓ ಹೀಗೆ **ಒಂದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.** ಹೀಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲೇ ಅಗತ್ಯವಿರುವವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ಪೀಠವು ಹೇಳಿದೆ.
- ✓ 'ಮೀಸಲಾತಿಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದೊಳಗೇ ಹಲವು ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. **ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲೇ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗಗಳಿವೆ.**

ಆದರೆ, ಈ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ವಂಚಿತವಾದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪೀಠವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

- ✓ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬದಲಿಸದೆಯೇ, ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯದಂತೆ ತಡೆಯಬಹುದು. ನಂತರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ಪೀಠವು ಹೇಳಿದೆ.
- ✓ **'ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಿಯ ಅಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಇಂದಿರಾ ಸಾಹ್ನಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 9 ಸದಸ್ಯರ ಪೀಠ ಹೇಳಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.** ಮೀಸಲಾತಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಬೆಂಬಲವಿರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಈ ಪೀಠವು ಹೇಳಿದೆ.

ಏನಿದು 1992ರ ಇಂದ್ರ ಸಾಹ್ನಿ ಪ್ರಕರಣ ?

- ✓ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ **ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ (ಒಬಿಸಿ) ಶೇ 27% ರಷ್ಟು ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ .**
- ✓ ಮೀಸಲಾತಿಯು **ಶೇ 50% ರಷ್ಟು ಮೀರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.**
- ✓ **ಒಬಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆನೆ ಪದರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಗೊಳಿಸಿತು .**

45. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಶಿವಸೇನೆ- ಎನ್‌ಸಿಪಿ- ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಉದ್ಧವ್ ಠಾಕ್ರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭೀತಿ ಎದುರಾಗಿದೆ..**

ಏನಿದು ಪ್ರಕರಣ ?

- ✓ ಶಿವಸೇನೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಎನ್‌ಸಿಪಿ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ

ಉದ್ಧವ್ ಠಾಕ್ರೆ ಅವರು 2019ರ ನವೆಂಬರ್ 28ರಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು.

- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದ 164 (4) ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಥವಾ ಸಚಿವರಾದವರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಬೇಕು.**
- ✓ **ಅಂದರೆ ಹಾಲಿ ಯಾವುದೇ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದ ಠಾಕ್ರೆ ಸಿಎಂ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಮೇ 28ರ ಒಳಗಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲೇಬೇಕು.**
- ✓ ಕೊರೊನಾ ವೈರಸ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಉದ್ಧವ್ ಠಾಕ್ರೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.
- ✓ ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 26ಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಠಾಕ್ರೆ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ **ಕೋವಿಡ್-19 ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದೆ.**
- ✓ **ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧವ್ ಠಾಕ್ರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಬಿಎಸ್ ಕೋಶಿಯಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರು**. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಸಂವಿಧಾನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ?

- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದ 164 ನೇ ವಿಧಿಯು** ಶಾಸಕರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕಚೇರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಸಂವಿಧಾನದ 171 ನೇ ವಿಧಿಯ** ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.
- ✓ ಉದ್ಧಾವ್ ಠಾಕ್ರೆ ನೇರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ **ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ**. ಮತ್ತು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಂಡಳಿಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ / ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

46. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ನೀಟ್ ಅನ್ವಯ: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಡೆಂಟಲ್ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀಟ್ ಏಕೈಕ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

- ✓ ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗು ವೈದ್ಯಕೀಯ, ದಂತ ವೈದ್ಯ ಕೋರ್ಸ್‌ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ವೆಲ್ಲೂರಿನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದೆ.

ತೀರ್ಪಿನ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ✓ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಂದೇ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(ಜಿ) ಮತ್ತು 30 ವಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ✓ ಹಲವಾರು ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕ ಆಡಳಿತದ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ನೀಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದೆ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ .
- ✓ 'ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.
- ✓ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು : ವಿಧಿ 30 (1) ಅನ್ವಯ – ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು

ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹಕ್ಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

47. ಒನ್ ನೇಷನ್-ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರ , ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವಾಲಯವು **ಐದು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು(ಯುಟಿ) "ಒನ್ ನೇಷನ್ ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್" ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಿಸಲು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ** .
- ✓ ಆ ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ **ಪಂಜಾಬ್, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ ಹವೇಲಿ, ದಮನ್ ಮತ್ತು ಡಿಯು ಮತ್ತು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿವೆ.**

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ **ಈ ಹಿಂದೆ ಒನ್ ನೇಷನ್, ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ್ಯಗಳು**: ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಗೋವಾ, ಗುಜರಾತ್, ಹರಿಯಾಣ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರ

ಒನ್ ನೇಷನ್-ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಒನ್ ನೇಷನ್-ಒನ್ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಪಡಿತರ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಪಡಿತರವನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ನಕಲಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ವಲಸೆ ತೆರಳುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡಿತರ ತಲುಪಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಸಹಾಯಕ.**
- ✓ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಶೇ. 37% ರಷ್ಟು ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ.**

NOTE -ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೀಡುವ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆ.

48. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೋವಿಡ್ -19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ, **ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶರಾಜ್ಯಗಳು ಮದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಶೇ. 70-75% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ.**
- ✓ **ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.**
- ✓ **ಮದ್ಯವನ್ನು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್ಟಿ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.** ದೇಶಾದ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕೋರಿಕೆಯೆಂದರೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯಿಂದ ಮದ್ಯವನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು.
- ✓ **ಜಿಎಸ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಸ್ತುಗಳು** ಎಂದರೆ ಖಾಲಿ ಜಾಗ ,ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ವಾಯುಯಾನ ಇಂಧನ.

ಮದ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಅಬಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು?

- ✓ **29 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು 2019-20ರಲ್ಲಿ ಮದ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು 1.76 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿವೆ.** ಇದು 2018-19ರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಿಂತ ಶೇ. 16.5%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ✓ **2019-20ರಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಾಸಿಕ ಸಂಗ್ರಹ 15,000 ಕೋಟಿ ಎಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಹೇಳಿದೆ.**

ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು ಯಾವುವು?

ರಾಜ್ಯಗಳ ಆದಾಯವು **ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ಆದಾಯ** ಎಂದು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ:

- ✓ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ: ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲು.
- ✓ ಹಾಗು ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:ಅವುಗಳೆಂದರೆ

  1.ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು (ವೃತ್ತಿ , ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು)

  2.ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು (ಭೂ ಆದಾಯ,

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಂಚೆಚೀಟಿಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಗಳು, ನಗರ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ).

3.ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು (ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ವ್ಯಾಟ್, ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶುಲ್ಕ, ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯ ರಶೀದಿಗಳು).

ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ಆದಾಯಗಳು :

✓ ಯಾವುದೇ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು / ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

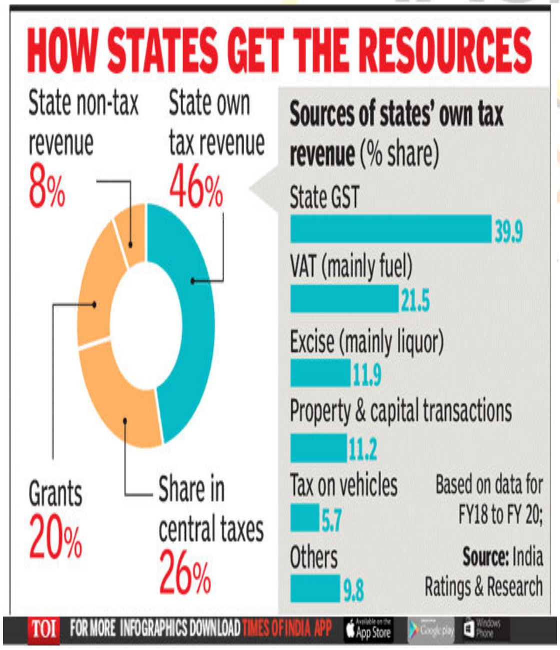

49. ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು: ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

✓ **ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿವೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.**

ಏನಿದು ಪ್ರಕರಣ ?

✓ ಇದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ನೀಡಿದ ಕೆಲವು ತೀರ್ಪುಗಳು ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತಿತ್ತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

✓ 1949 ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ‘ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ)’ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇ.

✓ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ .

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನು ?

✓ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸರ್ಫಾಸಿ **ಕಾಯ್ದೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ 1949 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ “ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು” ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.**

✓ ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆ

ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

- ✓ **ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಾಲ ಮರುಪಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.**

ಸರ್ಫಾಸಿ ಕಾಯ್ದೆ ಎಂದರೇನು?

- ✓ Sarfaesi Act is Securitisation and Reconstruction of Financial Assets and Enforcement of Security Interest Act
- ✓ **ಇದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅನುತ್ಪಾದಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲು ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ .**
- ✓ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಇದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಭದ್ರತಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲು, ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

50. ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 4-ಜಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವೆ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನಕಾರ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 4 ಜಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ 2 ಜಿ ಸೇವೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎದ್ದಿರುವ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಉನ್ನತ-ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ.**
- ✓ **ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ** ಉನ್ನತ-ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ವಿವಾದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಏನಿದು ಪ್ರಕರಣ ?

- ✓ ಆಗಸ್ಟ್ 2019 ರಲ್ಲಿ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು(ವಿಧಿ 370) ತಗೆದು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಸಂವಹನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು
- ✓ ತದನಂತರ ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ವೇಗವನ್ನು 2G ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

- ✓ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಕೊವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗಿರುವಾಗ ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ವೇಗದ ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ನಿಂದ ಕೊವಿಡ್ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಫೌಂಡೇಶನ್ ಫಾರ್ ಮೀಡಿಯಾ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ಸ್ ರವರು ದೂರಿದ್ದಾರೆ.
- ✓ **ಕಡಿಮೆ ವೇಗದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ವೈದ್ಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ವೃತ್ತಿಪರರು ಮನೆಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಪೀಡ್ ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಜನತೆ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹೊರೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂರಿದ್ದಾರೆ.**

ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕತೆ

- ✓ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಮತೋಲಿತವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. J&K ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಳಜಿಗಳಿವೆ.
- ✓ **ಅನುರಾಧಾ ಭಾಸಿನ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (2020)** ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸಹ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 370 ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ J&K ಯಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ.

51.ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾಯ್ದೆ-1979

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಲಸಿಗರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 1979 ರ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾಯ್ದೆ, 1979 ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಲಸಿಗರ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

- ✓ **ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಐದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ **ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.** ಪರವಾನಗಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವೇತನಕ್ಕಿಂತ ವೇತನ ನೀಡಬಾರದು.**

52. ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಯಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಆಡಳಿತವು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ.
- ✓ **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ (ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ) ಕಾಯ್ದೆ 2010ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ** ತರುವ ಮೂಲಕ ನಿವಾಸದ ಷರತ್ತನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರದ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವರಿಗೆ **'ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಫ್ ಡೊಮಿಸೈಲ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ (ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ) ನಿಯಮಗಳು 2020'ಯು ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.**

ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲೇನಿದೆ ?

- ✓ **ಏಳು ದಿನಗಳ ನಿಗದಿತ ಸಮಯವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಳಂಬವಾದರೆ** "ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಂಬಳದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ" ಎಂಬ ಅಸಾಧಾರಣ **50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.**
- ✓ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡುವಿಕೆ "ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ವಿಚಾರಣೆಗೆ" ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲ್ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒದಗಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರವನ್ನು ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು **15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ**ಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಹಣಕಾಸು ಆಯುಕ್ತರ ಕಂದಾಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಿಎಡಿ – ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ –

ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ – ಏಳು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ, ವಿಫಲವಾದರೆ ದಂಡ ತೆರುವಿಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

- ✓ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂದು, ಕೇಂದ್ರವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮರುಸಂಘಟನೆ (ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ) ಆದೇಶ 2020 ಅನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ **ಜೆ & ಕೆ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೆ & ಕೆ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 10 ನೇ / 12 ನೇ ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- ✓ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ನಿರಾಶ್ರಿತರು (ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಆರ್‌ಗಳು), ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಹೊರಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮಕ್ಕಳು ಈಗ ನಿವಾಸ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ"**

53. ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಪೀಕರ್ ಓಂ ಬಿರ್ಲಾ ಅವರು **ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ಮತ್ತು ಮಣಿಪುರದ 15 ಸಂಸದರನ್ನು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಹಾಯಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ** ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
- ✓ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ (ಗಡಿ ಮರು ನಿರ್ಣಯ) ಮಾಡಲು ಇವರು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇದು **ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಿತಿ ಅಥವಾ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ** .
- ✓ **ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:** ವಿಧಿ 82 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಜನಗಣತಿಯ ನಂತರ ಸಂಸತ್ತು ಒಂದು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು 4 ಬಾರಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ** - 1952 ರಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್-1952, 1963 ರಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್-1962, 1973 ರಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್-1972 ಮತ್ತು 2002 ರಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್-2002. .
- ✓ **ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಯೋಗ:** ಆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ✓ **ಸಂಯೋಜನೆ:** ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು.
- ✓ **ಸಹಾಯಕ ಸದಸ್ಯರು:** Members of Parliament and Legislative Assemblies of states for which the Delimitation Commission is set up, are nominated

as associate members to help the commission in its task.

- ✓ **ಅಧಿಕಾರಗಳು:** ಡಿಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಆದೇಶಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

54. ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಕಚೇರಿ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (ಆರ್‌ಟಿಐ) 2005 ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಿಎಂಒ ಹೇಳಿದ್ದು, ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ.
- ✓ ಹಾಗು **ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿಯು ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ**

ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ' ಎಂದರೇನು?

- ✓ **ಆರ್‌ಟಿಐ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 (ಎಚ್) ಪ್ರಕಾರ, "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ** ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಎ) ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ; (ಬಿ) ಸಂಸತ್ತು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಿಂದ; (ಸಿ) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗವು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಿಂದ; (ಡಿ) ಸೂಕ್ತವಾದ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪನೆ ಅಥವಾ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 28, 2020 ರಂದು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ, **"ಕೋವಿಡ್ -19 ನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ It is a "public charitable trust".

ನಿಧಿಯನ್ನು ಯಾರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ?

- ✓ **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು** ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು, ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಇದರ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ?

- ✓ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯು **ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ** ಆದರೆ ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್ -19 ರೀತಿಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.
- ✓ ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ಎಂಬುದು ದೇಣಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ನಿಧಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ **ಹಣವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಅಡಚಣೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.**
- ✓ The PM CARES Fund tries to differentiate itself from PMNRF by enabling micro-donations. One can donate as low as Rs 10 in the PM

CARES Fund, while the minimum one can donate in PM National Relief Fund is Rs 100.

55. ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಯುಎಎಸ್) ಯ ಕರಡು ನಿಯಮ -2020

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಯುಎಎಸ್) ಯ ಕರಡು ನಿಯಮ -2020 ನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ .

ಡ್ರೋನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮಾನವರಹಿತ ವೈಮಾನಿಕ ವಾಹನ (ಯುಎವಿ) ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಮಾನವರಹಿತ ವಾಯು ವಾಹನಗಳು (Unmanned Aerial Vehicles) ಚಾಲಕರಿಲ್ಲದಿರುವ ವಿಮಾನಗಳು. **ಇವುಗಳು ದೂರನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಥವಾ ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ.**
- ✓ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೈನ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ನಾಗರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಇವುಗಳ ಬಳಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು UAV, UAVS (Unmanned Aerial Vehicle System), UAS (Unmanned Aircraft System), RPV (Remotely Piloted Vehicles) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಯಾರು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು?-** 18 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿ.
- ✓ **ಅನುಮೋದನೆ:** ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಸಿವಿಲ್ ಏವಿಯೇಷನ್ (ಡಿಜಿಸಿಎ) ಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ತಪಾಸಣೆ:** ಈ ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಡ್ರೋನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಡಿಜಿಸಿಎಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಡ್ರೋನ್‌ಗಳಿಗೆ ಯುಐಎನ್ ಕಡ್ಡಾಯ:** ಯಾವುದೇ ಡ್ರೋನ್ ಅನ್ನು ಅನನ್ಯ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ (ಯುಐಎನ್) ನೀಡದ ಹೊರತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಡಿಜಿಸಿಎ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ನ್ಯಾನೋ ಕ್ಲಾಸ್ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಭಾರವಾದ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅರ್ಹ ರಿಮೋಟ್ ಪೈಲಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಗೆ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ:** ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿಲ್ಲ.

56. ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಎಫ್ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಟ್ಟಿ- 2020

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **ಎಚ್‌ಆರ್‌ಡಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ರ‍್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಫ್ರೇಮ್‌ವರ್ಕ್** (ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಎಫ್) ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ವಾರ್ಷಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ, **ಐಐಎಸ್‌ಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೊದಲ ಮೂರು ಅತ್ಯುನ್ನತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿವೆ**.
- ✓ ಐಐಎಂ ಅಹಮದಾಬಾದ್ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಬಿ-ಸ್ಕೂಲ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ನಂತರ ಸ್ಥಾನಗಳು ಐಐಎಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಐಐಎಂ ಕೋಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂದಿವೆ.
- ✓ **ಅಗ್ರ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ** ದೆಹಲಿಯ ಮಿರಾಂಡಾ ಕಾಲೇಜು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದು, ದೆಹಲಿಯ ಲೇಡಿ ಶ್ರೀರಾಮ್ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸೇಂಟ್ ಸ್ಟೀಫನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.
- ✓ **ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ** ಐಐಟಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಐಐಟಿ ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಐಐಟಿ ಮುಂಬೈ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿಸಿವೆ.
- ✓ **ಫಾರ್ಮಸಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ** ದೆಹಲಿಯ ಜಾಮಿಯಾ ಹಮ್‌ದರ್ದ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದ್ದು, ಚಂಡೀಗಢದ ಪಂಜಾಬ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಮೊಹಾಲಿಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯೂಟಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.
- ✓ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳ** ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯ ಏಮ್ಸ್ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಚಂಡೀಗಢದ ಪಿಜಿಐ ಮತ್ತು ವೆಲ್ಲೂರಿನ ಸಿಎಂಸಿ ನಂತರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.

ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಎಫ್ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನಲ್ ರಾಂಕಿಂಗ್ ಫ್ರೇಮ್ವರ್ಕ್ (ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಎಫ್) ಅನ್ನು **ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 29, 2015 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು**.
- ✓ ಈ ಚೌಕಟ್ಟು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ 3500 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಂಕ್ ನೀಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಈ ವಿಧಾನವು ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ನೀಡಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಒಟ್ಟಾರೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

- ✓ **ನಿಯತಾಂಕಗಳು:** ಎ) ಬೋಧನೆ ಬಿ) ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸಿ) ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಡಿ) ಪದವಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇ) ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಫ್) ಗ್ರಹಿಕೆ.

57. ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಲ್ಲ - ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ಮೀಸಲಾತಿ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳ್ಗೆಗೆ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲ ಊರುಗೋಲೆ ವಿನಃ 'ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು' ಅಲ್ಲ** ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಿಕೆ ಸಂದರ್ಭ ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ (ಒಬಿಸಿ)ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೀಸಲು ಕೋಟಾ ಗುರುತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎಲ್ ನಾಗೇಶ್ವರ ರಾವ್ ನೇತೃತ್ವದ ತ್ರಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠ, ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊರ ಹಾಕಿದೆ.
- ✓ **"ಮೀಸಲಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ವಿವೇಚನೆ ಆಧರಿಸಿದ ಸವಲತ್ತು. ಅದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.** ಇದರ ಅನುಸಾರ ಮೀಸಲು ಸವಲತ್ತು ನೀಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಅದರಿಂದ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂರುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಂದಿನ ಕಾನೂನು" ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಹೇಳಿದೆ.
- ✓ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಮೆಡಿಕಲ್ ಪ್ರವೇಶದ ಮೀಸಲು ನೀತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿವೆ.

58. ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇಂಡೆಕ್ಸ್

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಕುರಿತ ಮನವಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಇದು ಒಂದು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, **ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ವಿವರವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಯಾರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ?:** World Justice Project- an independent organisation..
- ✓ **ನಿಯತಾಂಕಗಳು:** ಇದು ಎಂಟು ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ 1) ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು 2) ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ, 3) ಮುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರ 4) ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು 5) ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ 6) ನಿಯಂತ್ರಕ ಜಾರಿ 7) ನಾಗರಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು 8) ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯ.
- ✓ **2020 ರಲ್ಲಿ ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ದೇಶಗಳು** - ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ✓ **ಭಾರತ:** 69 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಅಗ್ರ 50 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ.

59. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಜೆಎವೈ)

ಸುದ್ದಿ

- ✓ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎ) ಪ್ರಕಾರ,** ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಜೆಎವೈ) ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ **ಶೇ.57%ರಷ್ಟು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಶೇ. 46%ರಷ್ಟು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದೆ** ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಜೆಎವೈ) ಬಗ್ಗೆ

- ✓ ಇದನ್ನು **2018** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ✓ ಇದು **ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.**
- ✓ **ಗುರಿ:** 10.74 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ (ಸರಿಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು) ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಆರೈಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.
- ✓ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಜಾತಿ ಗಣತಿ 2011ನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ.
- ✓ **ಹಣಕಾಸು:** ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವುವೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ

ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

60. ಮತಪತ್ರದ ರಹಸ್ಯ ಕುರಿತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಸುದ್ದಿ

- ✓ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮತಪತ್ರದ ರಹಸ್ಯವು **ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ** ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.
- ✓ ಮತದಾರರ ಆಯ್ಕೆಯು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು, ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯ ಮತದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

IAS/KAS
ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಮ್ಮೂರಿಂದ..... ಮಸ್ಸೂರಿಗೆ/ಮೈಸೂರಿಗೆ

ಮತಪತ್ರದ ರಹಸ್ಯ ಎಂದರೇನು?

- ✓ ಮತದಾರ ಯಾರಿಗೆ ಮತ ನೀಡಿದನೆಂಬುದು ಬೇರಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮತದಾನ; ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ **(ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲಟ್).** ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಂದ ಮತದಾರನನ್ನು ಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ದೇಶಗಳ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ✓ **ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, 1858ರಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರಿದೆ.**
- ✓ **Section 94 of the Representation of the People Act** upholds the privilege of the voter to maintain confidentiality about her choice of vote.